
Saksnr: 2020/50307-3
Saksbehandlar: Ingvar Skeie

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Fylkesutvalet		02.03.2021
Fylkestinget		09.03.2021

Finansforvaltninga i 2020

Forslag til innstilling

Fylkestinget tek rapporten om finansforvaltninga i Vestland fylkeskommune i 2020 til orientering.

Samandrag

I saka vert det gjeve oversyn over fylkeskommunen si lånegjeld, vurdert opp mot krava i finansreglementet. Vidare finn ein oversyn over bankinnskot og omtale av renteinntekter og -utgifter.

Fylkeskommunen si lånegjeld auka med 605,7 mill. kr i 2020 og utgjør 14 298,4 mill. kr. Netto gjeldsgrad er 92,8 % av inntektene. Renta er bunden på 49,7 % av låneporteføljen.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Ingrid Kristine Holm Svendsen
fylkesdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg

1 BCM-rapport 2020

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Fylkesrådmannen rapporterer til fylkestinget om finansforvaltninga etter kvart tertial. Etter utgangen av året vert det lagt fram ein rapport for som viser utviklinga gjennom året og status ved utgangen av året.

Vedtakskompetanse

Fylkestinget, jfr. Kommuneleva § 14-13 og Finansreglement for Vestland fylkeskommune.

Vurderingar og verknader

Økonomi: Finansforvaltninga er viktig for fylkeskommunen sin økonomi. I denne saka vert det berre orientert om det som har skjedd i 2020. Ingen nye tiltak.

Klima: Ikkje aktuelt

Folkehelse: Ikkje aktuelt

Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 (Regional planstrategi): Ikkje aktuelt

Lånegjeld

Følgjande oversyn viser korleis gjelda har utvikla seg i 2020:

(Beløp i tabellane oppgitt i mill. kr)

Lånesaldo 1. januar	13 692,7
Nye låneopptak i 2020	1 240,0
- Avdrag	617,4
-Avdrag ført i investeringsrekn. *	16,9
Lånesaldo 31. desember	14 298,4

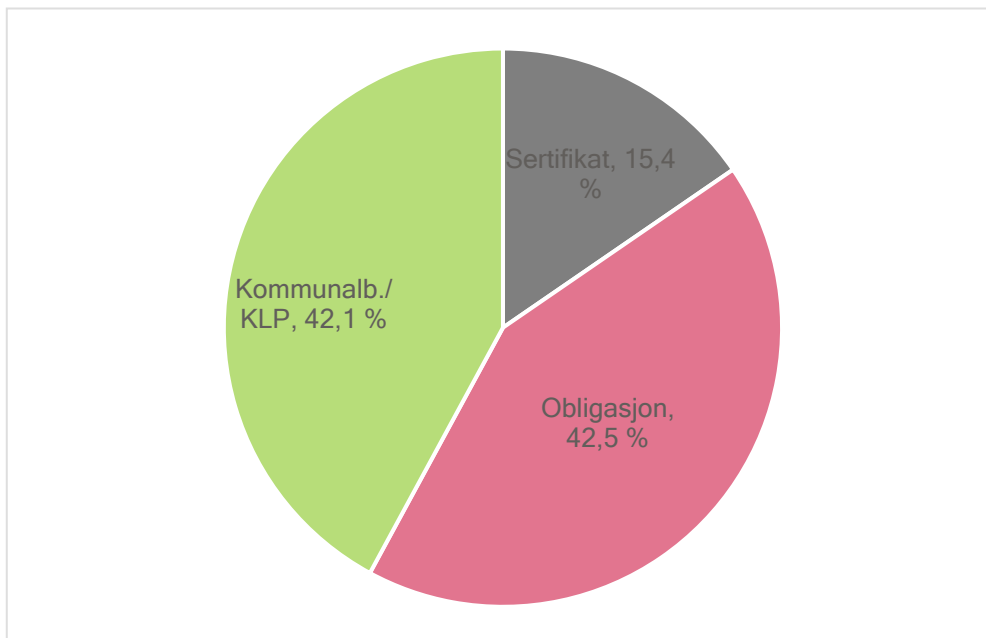
* Motteke avdrag på utlån er nytta til å nedbetale fylkeskommunen sitt innlån.

Pr. 31.12.2020 består fylkeskommunen sin låneportefølje av 43 lån på nær 14,3 milliardar kr. Gjelda har auka med 605,7 mill. kr i 2020.

Eit viktig nøkkeltal er å sjå gjelda i høve til inntekter. Netto gjeldsgrad var 92,8 % ved utgangen av 2020. Inntektene har auka meir enn gjelda i 2020, slik at gjeldsgraden har gått ned frå 99,5 %.

Låna fordeler seg slik på långevarar:

	Tal lån	Beløp	Andel
Sertifikatlån	7	2 205,0	15,4 %
Obligasjonslån	14	6 075,0	42,5 %
Kommunalbanken/KLP	22	6 018,4	42,1 %
Totalt	43	14 298,4	100,0 %

Sertifikatlån og obligasjonslån er lån direkte i marknaden, der bankane opptre som mellommenn. Sertifikatlån har løpetid på inntil 1 år, medan obligasjonslån har løpetid på over 1 år.

Forvaltning av gjeldsporteføljen

I finansreglementet er det sagt at "halvparten av lånegjelda bør som hovudregel ha fast rente. Andelen fast rente kan likevel variere mellom 40 % og 60 % ut frå om ein finn vilkåra for binding gunstige eller ikkje."

Tabellen nedanfor gjev oversyn over fordelinga mellom fast og flytande rente. Ein har sett grensa ved 1 år, slik at berre lån som har meir enn 1 år igjen av bindingstida er definerte som fastrentelån.

	Lånesaldo	Andel
Lån med fast rente	7 108,4	49,7 %
Lån med flytande rente	7 190,0	50,3 %
Totale lån	14 298,4	100,0 %

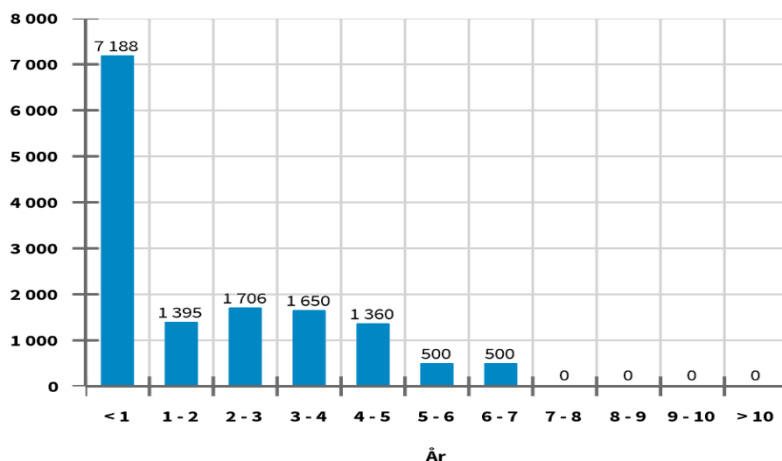
Av tabellen går det fram at 49,7 % av gjelda har fast rente.

Gjennomsnittleg rentesats for heile låneporteføljen var 1,54 % pr. 31. desember.

Renteregulering

Gjennomsnittleg attverande bindingstid på renta skal i følge reglementet vere minimum 1 år og maksimum 4 år. Ved årsskiftet var gjennomsnittleg rentebindingstid 1,8 år.

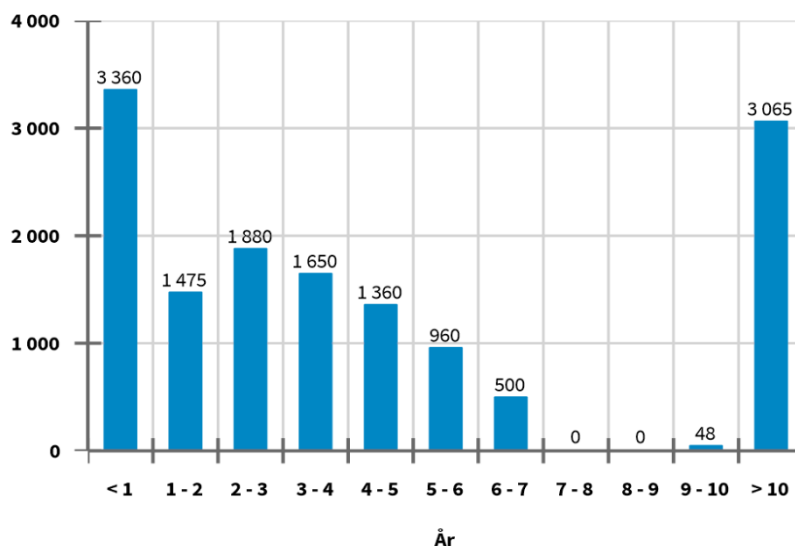
Grafen på neste side viser kor stor del av låneporteføljen som har renteregulering kvart år. 50,3 % av porteføljen vil få regulert renta i løpet av 2021. I løpet av dei 3 næraste åra vil 72 % av dagens låneportefølje få fastsett ny rente.

Løpetid

Einskildlån skal aldri utgjøre meir enn 10 % av den samla gjeldsporteføljen. Låneforfall som skal refinansierast, kan maksimalt utgjøre 35 % av den samla låneporteføljen innanfor ein rullerande 12-månaders periode.

Grafen nedanfor gjev oversyn over kor stor del av låneporteføljen som har forfall kvart år.

Vestland fylkeskommune hadde ved årsskiftet 7 sertifikatlån på til saman 2 205 mill. kr. Dette utgjorde 15,4 % av låneporteføljen. Sertifikatlån er normalt den typen lån som har lågast rente. Ulempa er at dei må refinansierast ofte. Etter fylkesrådmannen si vurdering er det ikkje nemnande refinansieringsrisiko knytt til andelen sertifikatlån ein har i dag. Det kan nemnast at fylkeskommunen sine likvide midlar overstig summen av sertifikatlån.

Obligasjonslåna har løpetider på 2 - 10 år. Kommunalbanklåna har løpetider på 10 år eller meir. Eit måltal på løpetid er gjennomsnittleg kapitalbinding, som no er 5,3 år. Det vil seie at det i gjennomsnitt tek 5,3 år før låna i porteføljen må refinansierast.

I tabellen nedanfor er ein spesifisering av alle lån som har forfall i 2021:

Dato	Lånetype	Beløp	Kommentar
01.02.2021	Sertifikat 30.10.2020 - 01.02.2021	345	Rulleringsavtale
25.02.2021	Sertifikat 25.11.2020 - 25.02.2021	340	
26.02.2021	Obligasjonslån 2016/2021	475	
05.05.2021	Sertifikat 13.11.2020 .05.05.2021	340	
19.05.2021	KBN sertifikatvilkår 19.05.2020 - 19.05.2021	500	
28.05.2021	Sertifikat 27.11.2020 - 28.05.2021	180	

28.05.2021	Sertifikat 30.11.2020 - 28.05.2021	200
27.08.2021	KBN sertifikatvilkår 27.08.20 -27.08.21	300
30.08.2021	Kommunalbanken 2011/2021	280
30.08.2021	Obligasjonslån 2016/2021	400
Total		3 360

Utanom sertifikatlåna er det 3 langsiktige lån som skal refinansierast i 2021.

Meir detaljar om kvart lån, rentevilkår, nye og refinansierte lån i 2020 etc. kan ein finne i vedlegget til saka.

Likvidar

Ein kan gje følgjande oversyn over innskot og plasseringar pr. 31. desember:

Ordinære bankinnskot	2 617
Bankinnskot bundne midlar	489
Plasseringskonto	1 263
Obligasjonsfond	215
Sum innskot og plasseringar	4 584

Pr. 31. desember hadde fylkeskommunen 4 584 mill. kr i likvide midlar.

Avkastning

Fylkesrådmannen vurderer det slik at fylkeskommunen for tida har ein god bankavtale. Innskot på konsernkontoen vert forrenta til 3 mnd. Nibor pluss ein margin på 0,56 %. I 2020 har dette gjeve ei gjennomsnittleg avkastning på 1,26 %. Vestland fylkeskommune har vidareført eit innskot som Sogn og Fjordane fylkeskommune hadde i SpareBank 1 SMN. Dette innskotet gjev marginalt betre rente enn innskot på konsernkontoen i Danske Bank.

Mesteparten av midlane er plasserte som bankinnskot, ettersom det er vanskeleg å oppnå høgare avkastning utan å ta høgare risiko. Utover bankinnskota har ein noko midlar plassert i obligasjonsfond. I 2020 kom ein til slutt godt ut av dette, med ei avkastning på 2,23 %, men avkastninga varierte ein god del gjennom året, og låg i periodar under renta på bankinnskot.

Renteinntekter og –utgifter

	Rekn. 2020	Bud. 2020
Gebyr og kursdifferansar	1,6	
Renter på lån	232,6	328,8
Rentebytteavtalar (netto)	30,9	
Sum utgifter	265,1	328,8
Rentekompensasjon	40,1	41,6
Renter av bankinnskot og fond	52,4	69,3
Renter av utlån m.m.	6,2	
Utbytte	6,2	
Sum inntekter	104,9	110,9
Netto renteutgifter	160,2	217,9
Renteinnt. på spelemidlar/regionalmidl. etc.	6,1	

Brutto renteutgifter var 265,1 mill. kr. Renteinntekter, rentekompensasjon og utbytte utgjorde 104,9 mill. kr. Netto renteutgifter vart 160,2 mill. kr, ei innsparing på 57,7 mill. kr i høve til budsjettet.

Innsparinga skuldast lågare lånerente. Rentesatsen på innskot har vore lågare enn budsjettet, men svikten vart likevel ikkje så stor som ein kunne ha venta. For det første har fylkeskommunen hatt betre likviditet enn ein la til grunn i budsjettet. For det andre vart satsen for

rentekompensasjon på veginvesteringar ikkje justert ned i 2020. Men i 2021 er denne satsen sett til 0.

For nokre tilskotsordningar innan kultur og regional utvikling vert mottekne midlar plasserte på eigne bankkonti, og renteinntektene vert tilført dei aktuelle føremåla. Renteinntekta på desse kontoane utgjorde 6,1 mill. kr.

Renterisiko

Eit viktig spørsmål er korleis fylkeskommunen sine netto renteutgifter vil endre seg ved endringar i rentenivået.

Med dei låna ein hadde ved årsskiftet, vil ein renteauke på 1% medføre auke i renteutgiftene på 55,5 mill. kr første året. Renter av bankinnskot og utlån vil auke med om lag 40 mill. kr. Rentesaetsen på rentekompensasjonsordningane vart i statsbudsjettet for 2021 sett til 0. Om ein legg til grunn at rentesaetsen for desse ordningane vert sett opp til 1 %, vil dette gje om lag 25 mill. kr i inntekt. I beste fall kan altså ein renteauke gje ei innsparing på opp mot 10 mill. kr første året.

Utrekningane ovanfor byggjer på lån og innskot fylkeskommunen hadde pr. 1/1 2021. I følgje budsjettet skal lånegjelda auke i 2021, og det er sannsynleg at bankinnskota vil gå noko ned. Dermed vil ein ikkje kome fullt så godt ut av ein renteauke som reknestykket viser.

På lengre sikt, etter kvart som fleire og fleire av låna som i dag har fast rente, får regulert renta, vil auka rentenivå gje merkbar høgare lånekostnader.

Konklusjon

Det er ikkje avdekka nokon avvik frå finansreglementet i 2020.